

TARSOLYODBAN A MARSALLBOT

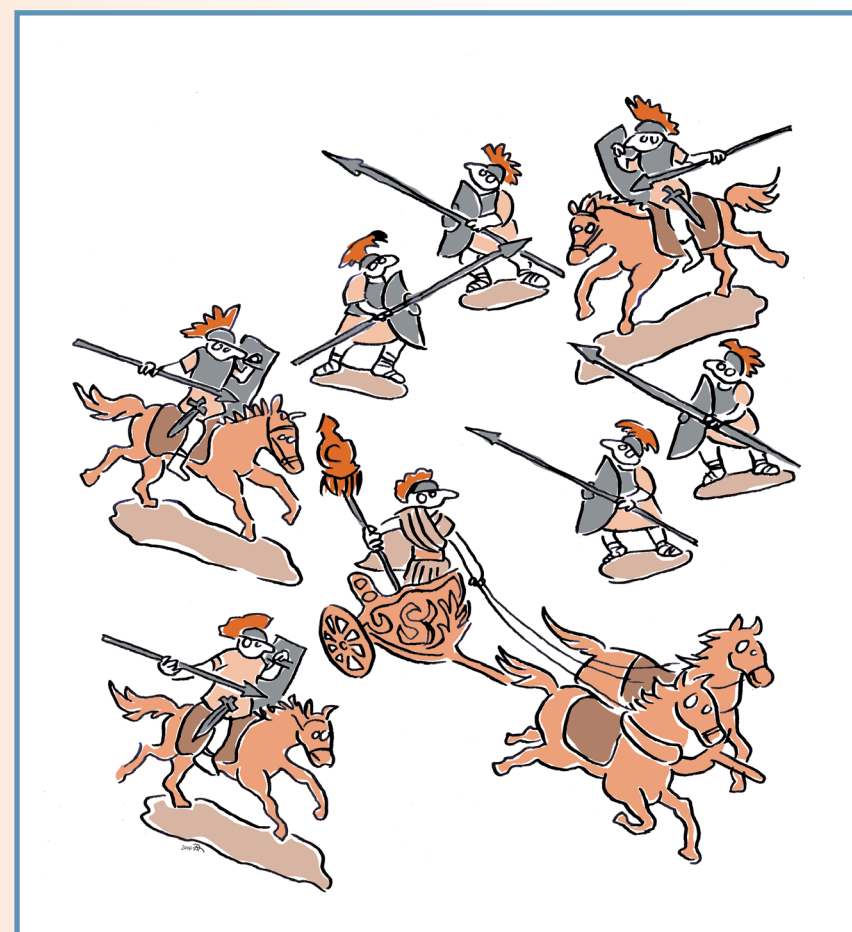
AZ ACTIUMI CSATA MODELLEZÉSE

Készítette: Erdei Erika, Kabdebó Ferenc
és Ur Anita

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

9. ÉVFOLYAM

SZKA_209_04

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I/a Előzetes házi feladat					
A	A tanulók átismétlik az ókor nevezetes csatáiról tanultakat, kiemelve a szalamiszi ütközetet. Átgondolják, hogy melyek a hadvezérek legfontosabb feladatai, és milyen felelősség terheli őket.	Ismétlés, rendszerezés, gondolkodás Önálló tanulás	Egyéni vagy páros munka		
I/b Egy ókori tengeri csata					
A	Az osztály közösen megtekinti a Ben Hur című film tengeri csatát bemutató jelenetsorát. A gyerekek röviden reflektálnak a látottakra. 10 perc	Az érdeklődés felkeltése Képolvasás	Frontális munka – filmnézés, szabad hozzászólások		P1 (Filmrészlet) A lejátszáshoz szükséges eszköz

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I/c A hadvezér szerepe az ütközetben					
A	<p>A tanár kiválaszt öt olyan diákot, aki alkalmas az irányításra. Ez az öt tanuló minden körben egy diákot hívva maga mellé, társakat választ a csapatába, egészen addig, amíg mindenki nem tartozik valahová.</p> <p>A csoportok – elsősorban a szalamiszi tengeri ütközetre gondolva – listát készítenek arról, hogy milyen szerepet játszanak a hadvezérek csatákban. A szóvivők váltott megszólalásával összesítik külön-külön megfogalmazott gondolatokat.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Csoportalkotás, és a hadvezér kívánatos tulajdonságainak áttekintése</p> <p>Összefüggések felismerése</p> <p>Együttműködés</p>	<p>Frontális munka – csoportalakítás</p> <p>Csoportmunka – ötletbörze</p>	Papír és írószer	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II/a Az actiumi csata eseményei					
A	<p>A csoportok megkapják az actiumi csata lefolyását bemutató forrásszemelvényeket (D1), és elosztják azokat egymás között. Mindenki elolvassa a maga szövegét, és kiemeli belőle a lényeges információkat. A csoportok ezután megkapják a D2 mellékletet, és tudásukat összeadva, kitöltik a feladatlap táblázatát. Miután végeztek, minden csoport átadja a saját megoldását a szomszédos csoportnak ellenőrzésre.</p> <p>Végül minden csoport húz egy feladatkártyát (D3), és a következő óráig összegyűjti azokat a kellékeket, amikre szüksége lesz. (Itt az első 45 perc vége.)</p> <p style="text-align: right;">25 perc</p>	<p>Forrásszemelvények tanulmányozása és információk kiemelése</p> <p>Szövegértés Lényegkiemelés Munkamegosztás Együttműködés</p>	<p>Csoportmunka – szakértői mozaik, ellenőrzés</p>	<p>D1 (Forrás szemelvények)</p> <p>D2 (Feladatlap)</p> <p>D3 (Feladatkártyák)</p>	
II/b Felkészülés a bemutatóra feladatkártyák alapján					
A	<p>A tanulók a korábban kialakult csoportokban, a saját feladatkártyájuknak megfelelő módon dolgoznak tovább. Az esetleg hamarabb végzők időkitöltő feladatot kapnak (D4)</p> <p style="text-align: right;">25 perc</p>	<p>Összehangolt alkotómunka</p> <p>Közös cél érdekében való együttműködés Kreativitás és fantázia Ismeretek alkalmazása</p>	<p>Differenciált csoportmunka</p>	<p>D3 (Feladatkártyák)</p> <p>D4 (Időkitöltő feladatok)</p> <p>Írólapok és íróeszközök</p>	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/c A csoportok bemutatói					
A	Minden csoport bemutatja a munkája eredményét. A többiek röviden véleményt mondanak róla. (Itt a második 45 perc vége.) 20 perc	Figyelem Önkifejezés Előadókészség	Frontális munka – csoportbemutatók	A csoportok által készített anyagok	Az elkészített eszközök
II/d Miért futott el Kleopatra? Miért követte Antonius?					
A	A tanulók ismét csoportokban helyezkednek el, és listát készítenek az actiumi csata váratlan fordulatairól. A szóvivők ismertetik a listák tartalmát, majd a tanulók közösen arról beszélgetnek, hogy a hadvezéri és vezetői képességeken kívül milyen tényezőktől függhet még egy csata kimenetele. 15 perc	Egy történelmi esemény okainak mérlegelése Empátia Kreativitás és fantázia Összefüggések felismerése	Csoportmunka – ötletbörze Frontális munka – irányított beszélgetés	Az időkitöltő feladat során elkészült jegyzetek	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/e A birodalom sorsa eldőlt					
A	<p>Az osztály két részre: Octavianus, illetve Antonius táborára oszlik. Mindkét táboron belül további két egység alakul: 1. a közkatonák, 2. a vezérek csoportja. A tanulók szerepüknek megfelelően elképzelik, hogy mit gondolhattak az egyik, illetve a másik fél közkatonái, illetve vezére a csata után, és le is írják a gondolataikat. Végül mind a négy csoport bemutat egy-egy rövid párbeszédet az elképzelt gondolatok alapján. A többiek véleményt mondanak a jelenetekről.</p> <p style="text-align: right;">20 perc</p>	<p>Az egyéni és közösségi felelősségérzet fejlesztése</p> <p>Empátia Kreativitás Nézőpontváltás</p>	<p>Drámajáték – gondolatok kivetítése, kiscsoportos improvizáció</p>		
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS					
III/a Felelős véleményalkotás					
A	<p>Minden tanuló kitölti a D5 értékelő lapot, majd egyeztetni a véleményét a csoporttársaival. A szóvivők megosztják a többiekkel a csoportban felmerült értékeléseket és ötleteket. A tanár egy három hasábra osztott csomagolópapíron összegzi a gondolatokat. A hasábok fejlécén a következő szavak szerepelnek: 1. értékek, 2. hiányosságok, 3. javaslatok.</p> <p style="text-align: right;">8 perc</p>	<p>Visszatekintés az elvégzett munkára</p> <p>Véleményalkotás Érvelés Önkifejezés</p>	<p>Egyéni és csoportos értékelés</p> <p>Frontális munka – az értékelések összegzése</p>	D5 (Értékelő lap)	<p>Csomagolópapír Vastag filctollak Ragasztógyurma</p>

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
III/b Házi feladat kijelölése					
A	A tanulók azt a házi feladatokat kapják, hogy eddigi ismereteiket felhasználva, írjanak rövid esszét ezzel a címmel: Tarsolyodban a marsallbot?! Minden közkatonából lehet hadvezér? 2 perc	Ismeretek alkalmazása kreatív feladat során Önálló gondolkodás Fogalmazási készség	Egyéni írásbeli feladat		

TANÁRI SEGÉDLET

P1

Javaslat a filmrészlet megtekintéséhez

A filmrészlet megtekintése előtt a tanár feltétlenül mondja el, hogy a film 1959-ben készült, tehát sem tartalmilag, sem technikailag nem hasonlítható a mai alkotásokhoz. Ne a film képi megvalósítására, hanem a jelenet tartalmára koncentráljanak. (A film rendezője: William Wyler, főszereplő Charlton Heston (Judah Ben-Hur))

Megfigyelési szempont lehet:

Mi a feladata a vezéreknek, a parancsnokoknak, tiszteknek, köz-katonáknak, evezősöknek stb?

